

Domantas Tracevičius

**VšĮ „Žiedinė ekonomika“ @ Lietuvos pramonininkų
konfederacija**

***ŽIEDINĖS EKONOMIKOS
SANKRYŽOJE***

2019 Balandžio 2

VšĮ „Žiedinė ekonomika“

VŠĮ ŽIEDINĖ
EKONOMIKA

www.circulareconomy.lt

ANNO 2016

EEB

European
Environmental
Bureau

Aplinkosaugos
Koalicija

www.aplinkosauga.lt

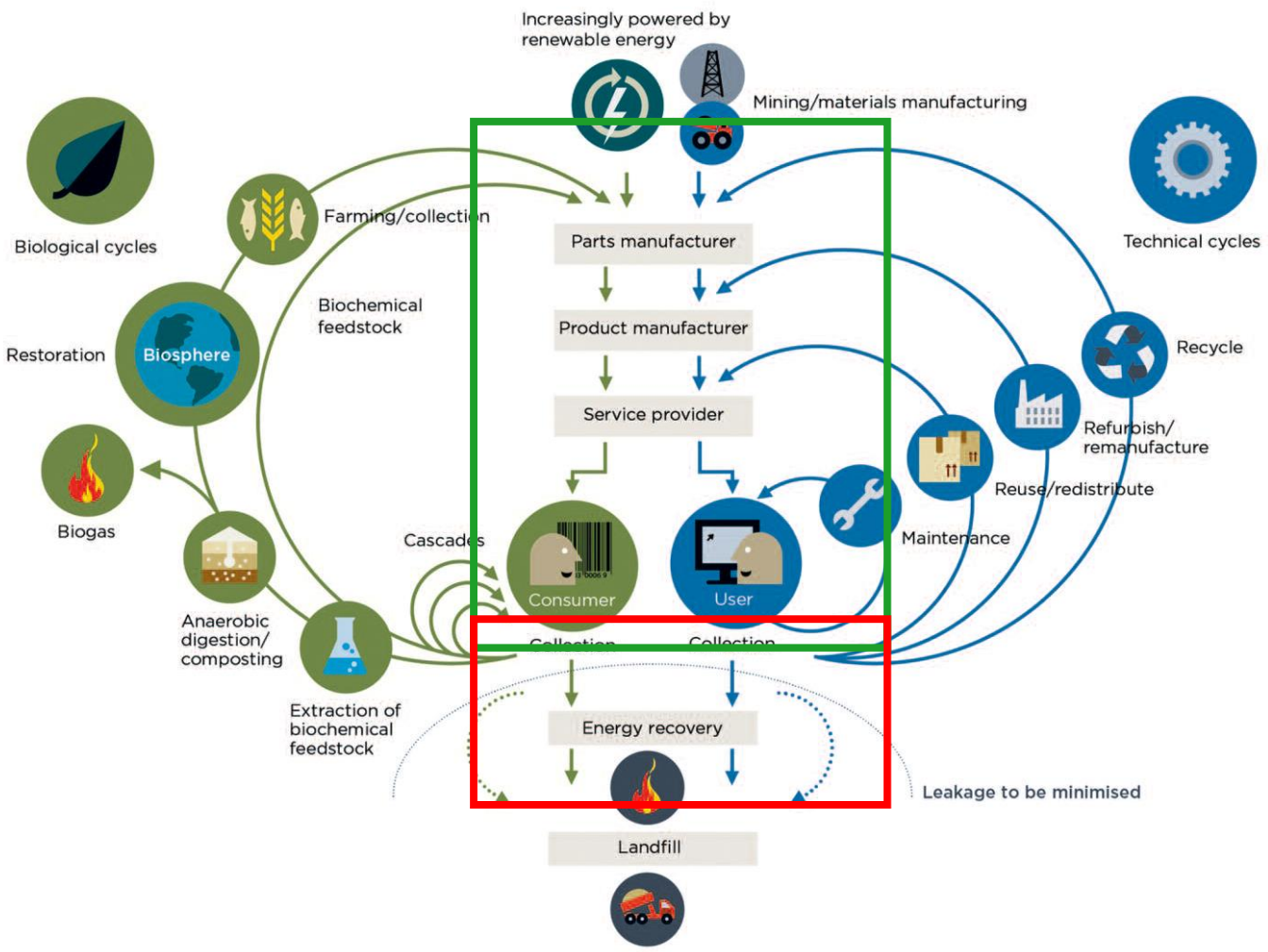

“Not to lecture, but the skull of your fallen enemy is reusable and much less wasteful.”

Pati pradžia

Apibrėžimas

- *Creating material loops*
- *Slowing material flows*
- *Narrowing material flows*

“transition to a circular economy” -
involving any process that might lead to lower rates of natural resource extraction and use

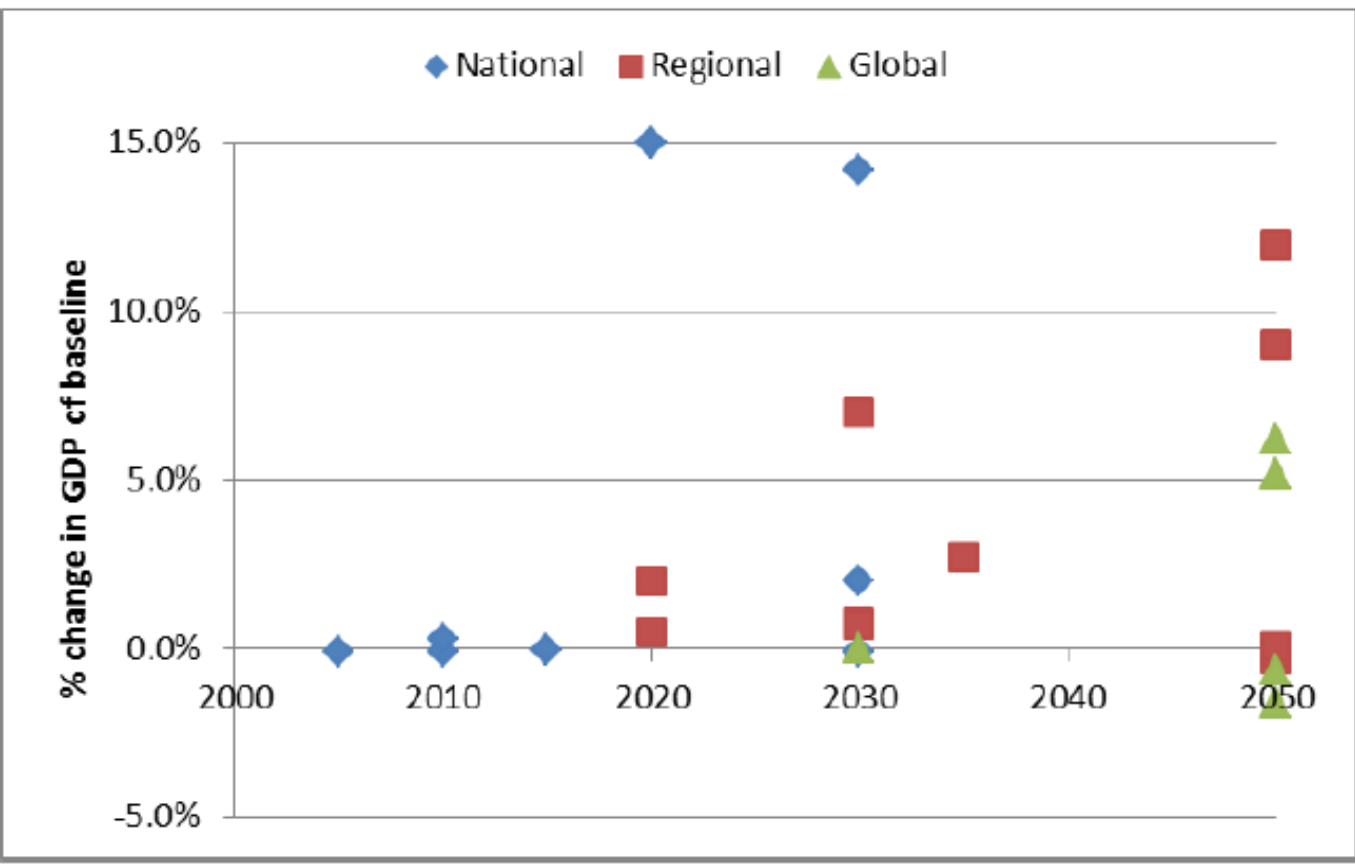
Tikslas?

- *Sumažinti žaliavų poreikį – tuo pačiu atliekų ir CO₂ pėdsaką*
- *Turimų žaliavų panaudojimas – importo mažinimas, saugumas ir t.t.*
- *Nauji ekonomikos augimo veiksniai – nauji verslo modeliai, darbo vietos, technologijos ir t.t.*
- *Riboti išteklių bei auganti populiacija*

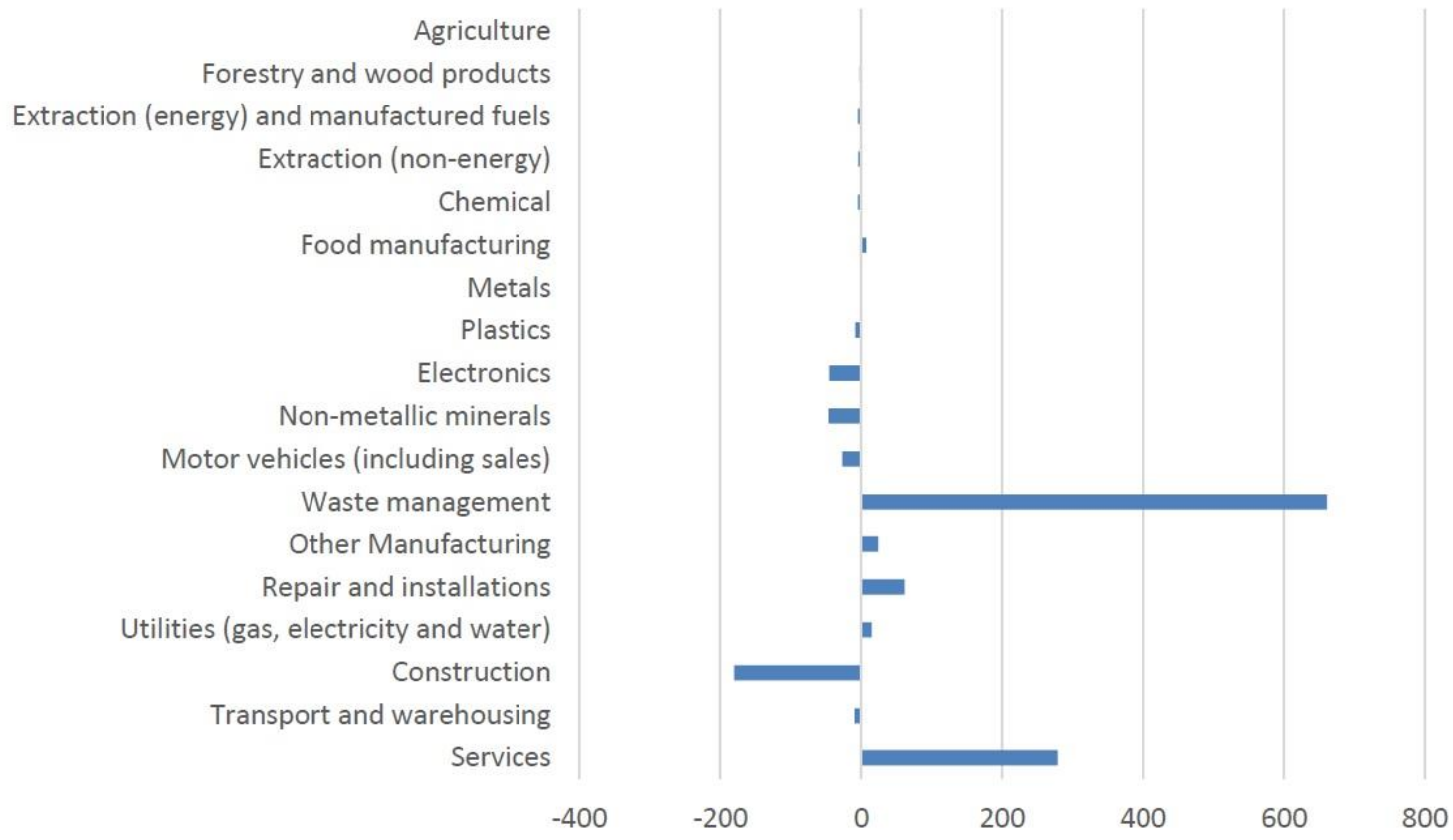
Makroekonominis pagrindimas I

Headline modelling results in the studies considered in this review: GDP with respect to baseline

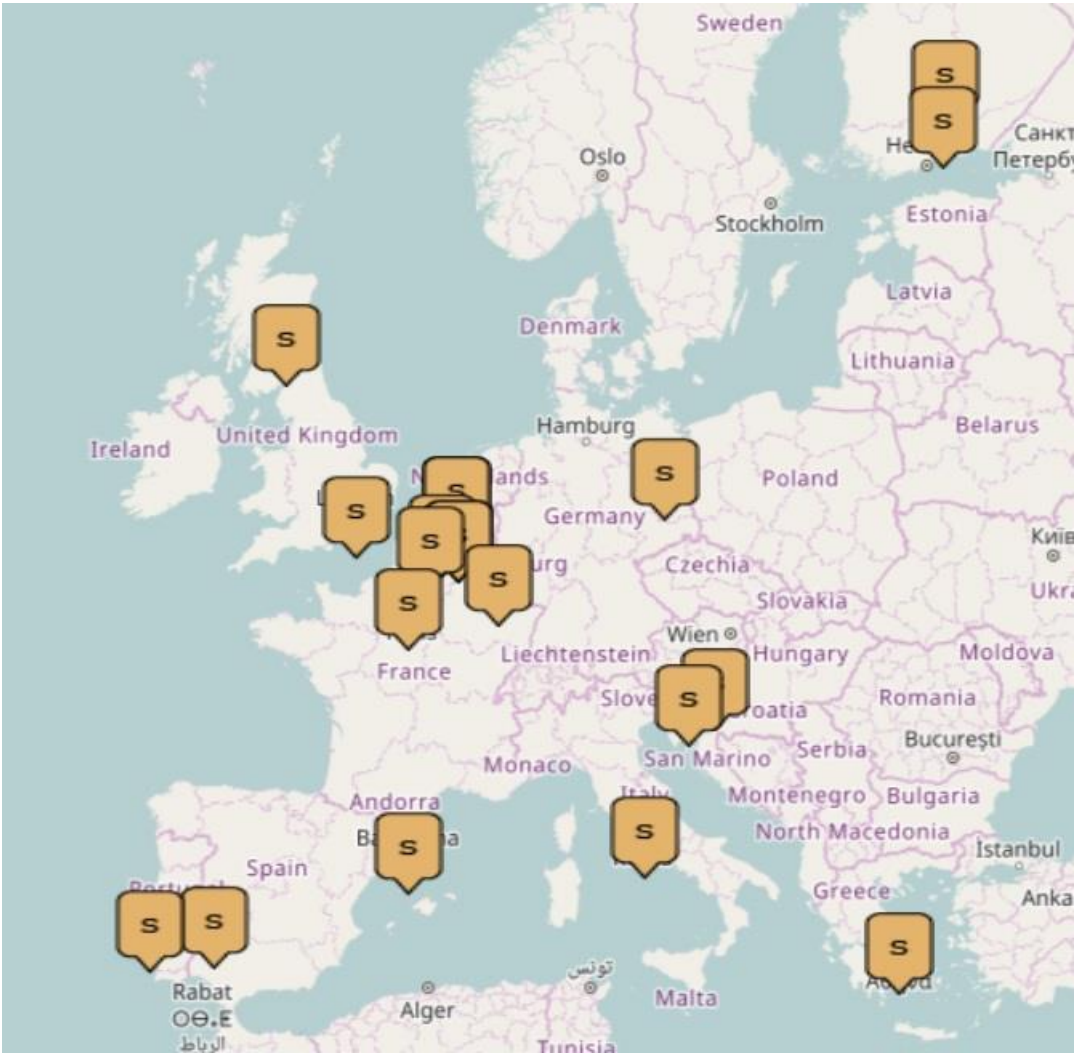
Makroekonominis pagrindimas II

Circular economy job impacts across the EU28 sectors in 2030 (thousands)

Miestai ir regionai

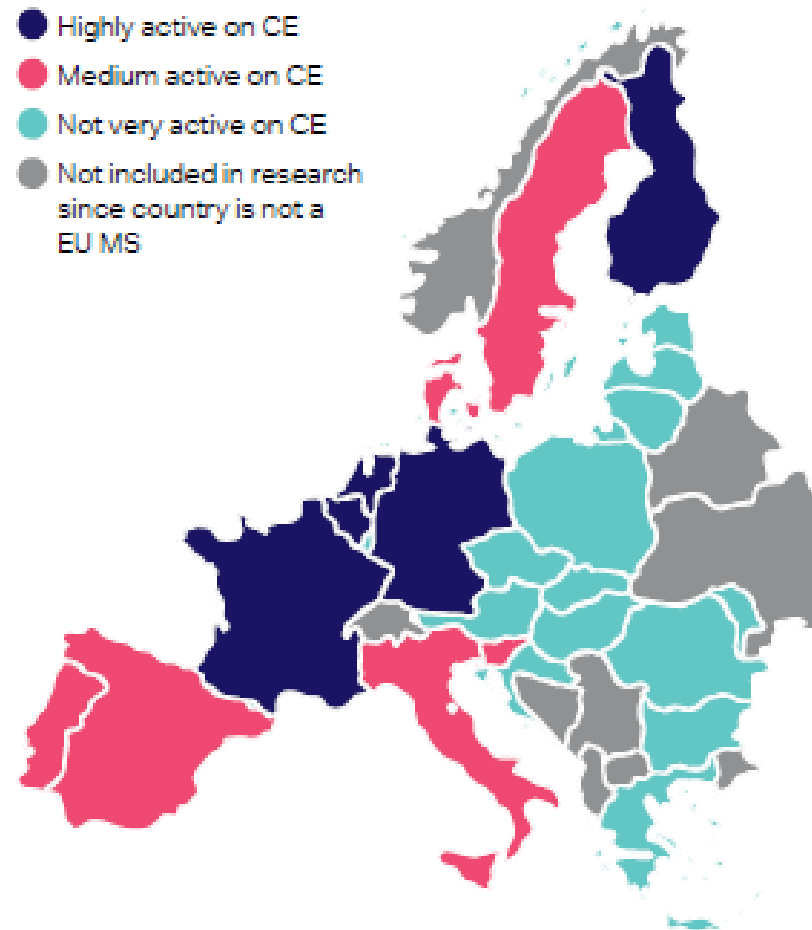

Amsterdamas: žiedinis miestas

- Žinių instrumentai
- Žalieji viešieji pirkimai
- Teisinė aplinka
- Erdvinis planavimas
- Verslo parama

Strategijos

- Prancūzija 2025
- Suomija 2025
- Slovėnija 2030
- Ispanija 2030
- Flandrija(Belgija) 2050
- Švedija 2050
- Olandija 2050

Strategijas: Prancūzija

- Antrinių žaliavų naudojimas
- Gamintojų ir importuotojų atsakomybės principas įvairiuose sektoriuose
- Aplinkosauginis žymėjimas

GERESNĖ
GAMYBA

- Atsarginės dalys
- Informacija apie taisymą
- Skatinamas antrinis panaudojimas/taisymas

GERESNIS
VARTOJIMAS

- M
- P
- k
- A
- sk

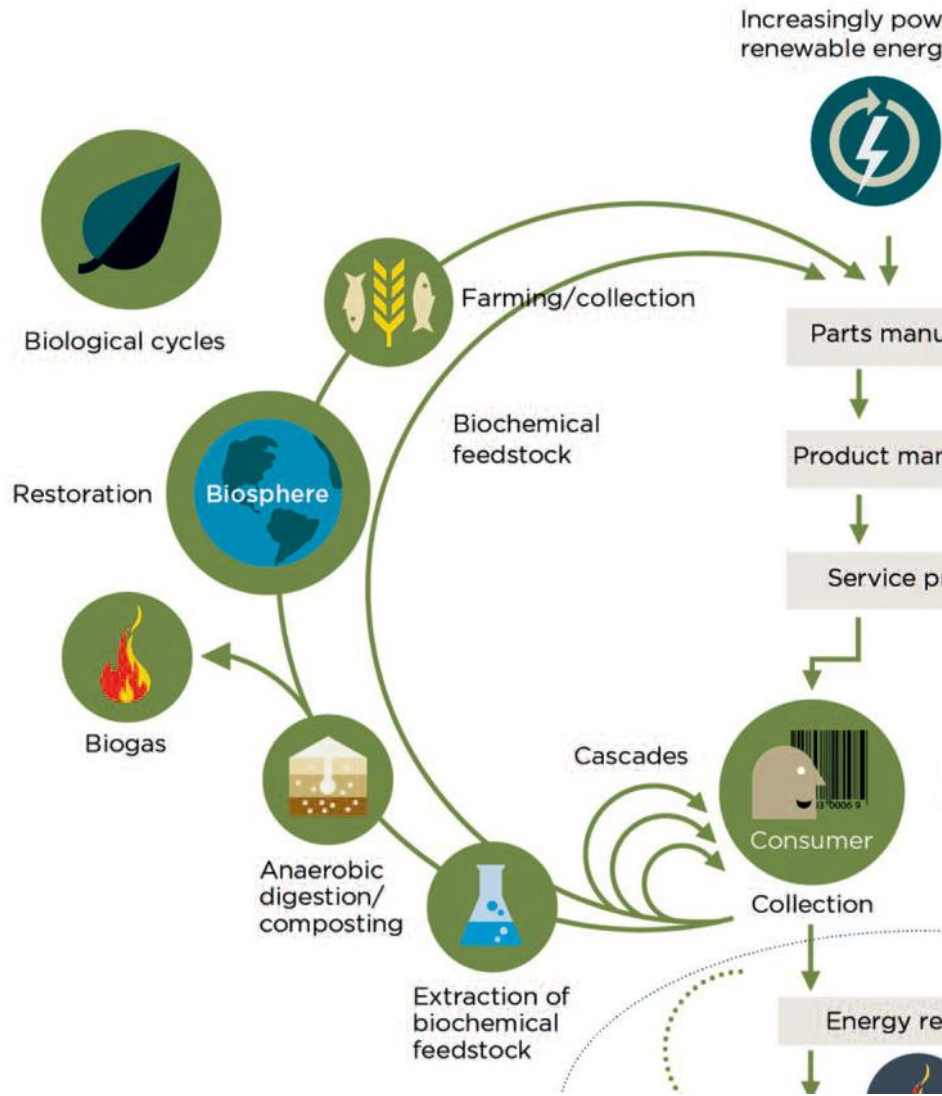

Strategijos: Nyderlandai 2050

- Biomasės naudojimas – pagrindinė žaliava
- Plastikai – tik atsinaujinantį (perdirbtą arba bio)
- Kritinės medžiagos – panaudojamos antrą kartą arba perdirbamos
- Statybų sektorius – statiniai ir kitos konstrukcijos privalės būti statomos, naudojamos, išlaikomos ir nugriaunamos tvariai
- Vartotojų prekės – visos pagamintos tvariai iš lengvai prieinamų žaliavų

Biologinis ciklas

Biologinis ciklas: įstatymai ir mokesčiai

Prekybos centrų Prancūzijoje maisto atliekų hierarchijos įstatymas (2016):

1. Vengimas
2. Aukojimas
3. Atidavimas gyvūnų augintojams
4. AD ir/arba kompostavimas

20-30 % išaugęs prekybos centrų aukojimas

Pesticidų mokesčiai (Skandinavija, Austrija + Prancūzija(2018))

Biologinis ciklas: žalieji susitarimai - bioekonomika

Nyderlandai, Belgija ir Suomija

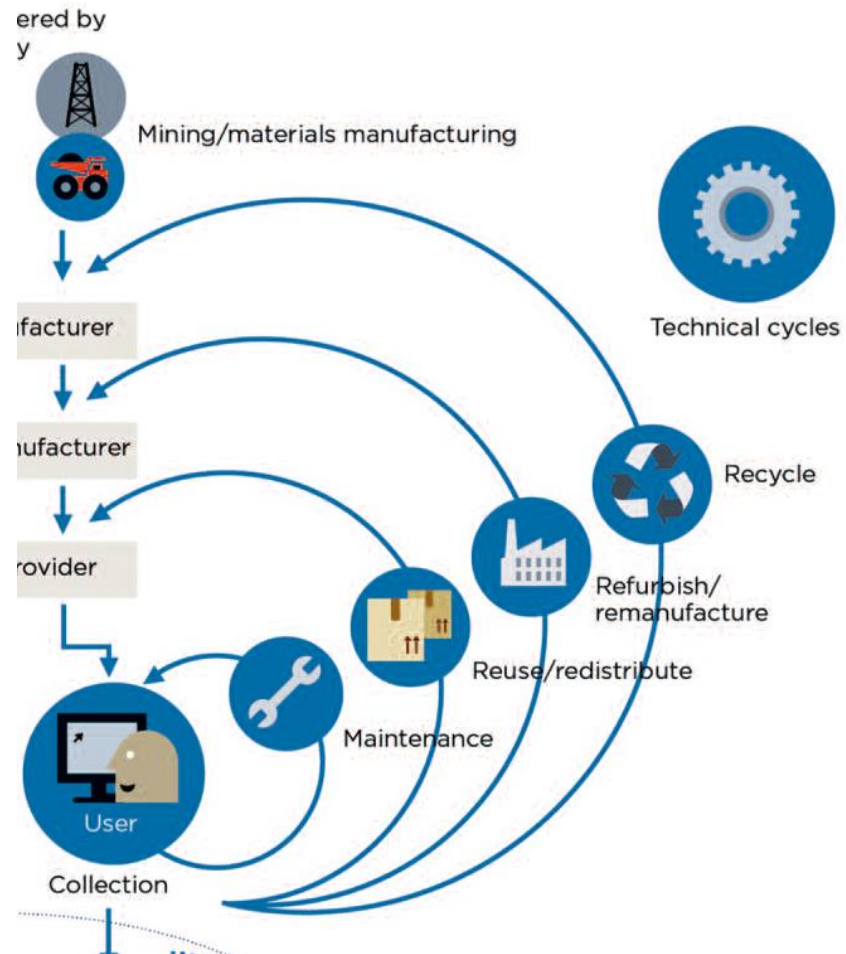

Green Deals in the Netherlands

- Ambition: economic growth without negative impact on climate, water, soil, resources and biodiversity
- Society itself takes initiatives and develops plans for a more sustainable future
- Government offers a helping hand
- Categories: bio-based economy, water, construction, energy, resources, climate, mobility, food, biodiversity

- Up to 01-12-2015: **193 Green Deals**

Techninis ciklas

Techninis ciklas: žalieji pirkimai

1. Specifikacija, max ECI ir DuboCalc – neigiamas poveikis aplinkai monetizuojamas
2. Tiekėjai pateikia savo pasiūlymus
3. Pasiūlymai modifikuojami pagal poveikį aplinkai ir išrenkamas nugalėtojas

Techninis ciklas: mokestinė aplinka

Table 1: VAT reductions on repair services and sales of second-hand goods:

Ireland ; Luxembourg; Malta; Netherlands; Poland ; Slovenia ; Finland ⁵ ; Sweden	VAT reduction on minor repair services (including mending and alteration) of: Bicycles; shoes and leather goods
France	Collection and sales of used goods carried out by social enterprises are exempt from VAT because their activities are linked to the employment of disadvantaged and disabled persons.

Table 2: Using tax reductions as a means to incentivise repair

Sweden	50% labour costs for repairs of large household appliances are tax deductible up to a maximum of 25000 Kr / year or 50000 Kr for persons over the age of 65. This is for repairs performed by professionals at the owner's home ⁶ .
Austria	Proposal put forward by the Federal Chancellor Christian Kern in January 2017 to make repair cheaper by reimbursement of 50% of the labour costs of repair. The maximum amount would be 600 EUR per year per private person and year. Applicable for bikes, shoes, clothes, leather goods, electric household appliances ⁷ . The city of Graz already introduced this system in November 2016 with maximum support of 100 EUR per household and year ⁸ .

Techninis ciklas: Pakuotē

Materiaalsoort	Tarief 2019 €/kg excl. btw
Glas	€ 0,0560
Papier/karton	€ 0,0220
Kunststof regulier tarief	€ 0,6400
Kunststof lager tarief *	€ 0,3800 *
Biodegradeerbaar kunststof **	is tarief kunststof: € 0,6400 **
Aluminium	€ 0,0200
Overige metalen	€ 0,0200
Hout	€ 0,0200
Andere materiaalsoorten	€ 0,0200
Algemeen tarief	€ 0,7700
Drankenkartons	€ 0,3800
Statiegeldflessen	€ 0,0200

- LENGVATA nuo 2019 – plastiko pakuotei kuri gali būti atskirta ir perdirbta

Techninis ciklas: Plastiko paktas

“Plastiko pakto” pasirašytojai įsipareigojo įvykdyti 4 tikslus iki 2025:

- visa plastiko pakuotė bus pagaminta iš 100 % perdirbamo plastiko
- bus naudojama 20 % mažiau plastiko pakuotėje nei 2017
- mažiausiai 70 % vienkartinio naudojimo plastiko gaminių ir pakuotės bus kokybiškai perdirbta
- visi vienkartiniai plastiko gaminiai turės mažiausiai 35 % perdirbto plastiko savo sudėtyje

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. ~~Kad~~ ~~pakuotes~~ **Pakuotės**, kad jas būtų galima identifikuoti ir klasifikuoti, jos turi **gali** būti ženklinamos, nurodant pakuotėms pagaminti **panaudotas medžiagas prigimtį**. Pakuočių ženklavimo, **nurodant pakuotėms pagaminti panaudotas medžiagas**, tvarką nustato ~~tvirtina~~ Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Gamintojai ir importuotojai (arba jiems atstovaujanti organizacija), patys **ar kolektyviai** organizuojantys pakuočių atliekų tvarkymą, **įskaitant pakuotes, kurioms taikomas užstatas**, be šio straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodyto ženklavimo papildomai gali savo gaminių pakuotes žymėti **kitais pačių pasirinktais ženklais, nusakančiais dalyvavimą atitinkamoje organizacijoje ar pakuočių atliekų tvarkymo sistemoje tam tikru ženklu**.“.

Techninis ciklas: Eco-moduliacija

A reminder of the modulation criteria and ranges applied is given below:

Equipment in question	Contribution modulation criteria	Contribution modulation	Criteria application rules
Refrigerator/ freezer	Presence of refrigerant with GWP>15	+ 20 %	If one (or more) of the 3 criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +20%
	<u>or</u> Failure to provide technical documentation for electrically authorised repairers		
	<u>or</u> Unavailability of essential spare parts for equipment use		
Washing machine	Provision of essential parts for equipment use for 11 years	- 20 %	If the EEE meets one of the 2 criteria or both, the contribution is reduced by -20%
	<u>or</u> Incorporation of post-consumer recycled plastic (minimum threshold of 10%)		
Dishwasher	Provision of essential parts for equipment use for 11 years	- 20 %	If the EEE meets one of the 2 criteria or both, the contribution is reduced by -20%
	<u>or</u> Incorporation of post-consumer recycled plastic (minimum threshold of 10%)		
Vacuum cleaner	Presence of plastic parts > 25 grams containing brominated flame retardants	+ 20 %	If one (or more) of the 3 criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +20%
	<u>or</u> Failure to provide technical documentation for electrically authorised repairers		
	<u>or</u> Unavailability of essential spare parts for equipment use		
Coffee maker / kettle / tea maker	Provision of essential parts for equipment use for 5 years	- 20 %	If the EEE <u>simultaneously</u> meets both criteria, the contribution is reduced by -20%
	<u>and</u> Provision of technical documentation for electrically authorised repairers		
Computer (desktop or laptop)	Absence of paint and coatings incompatible with recycling and reuse on plastic parts >100g,	- 20 %	If the EEE <u>simultaneously</u> meets the 3 criteria, the contribution is reduced by -20%
	<u>and</u> Incorporation of post-consumer recycled plastic (minimum threshold of 10%)		
	<u>and</u> Product upgrade with standard tools, including memory drives, chips and cards		
Tablet	Presence of plastic parts > 25g containing brominated flame retardants	+ 100 %	If one (or both) of the criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +100%
	<u>or</u> Lack of mutually compatible software updates, essential for the basic use of the device		
Printer	Complete disassembly capability with commercially available standard tools	- 20 %	If the EEE <u>simultaneously</u> meets

	<u>and</u> Provision of essential parts for equipment use for 5 years		both criteria, the contribution is reduced by -20%
Telephone	Lack of standardised connections (charger and other connections)	+ 100 %	If one (or both) of the criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +100%
	<u>or</u> Lack of mutually compatible software updates, essential for the basic use of the device		
Televisions	Provision of technical documentation for electrically authorised repairers and essential parts for equipment use (electronic boards) for 5 years	- 20 %	If the EEE meets one of the 2 criteria or both, the contribution is reduced by -20%
	<u>or</u> Incorporation of post-consumer recycled plastic (minimum threshold of 10%)		
Lamp	LED sources only	-20%	The contribution is reduced by -20% if the criterion is met
Electric drill / screwdriver	Failure to provide technical documentation for electrically authorised repairers	+ 20 %	If one (or both) of the criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +20%
	<u>or</u> Unavailability of essential spare parts for equipment use		
Game console	Failure to provide technical documentation for electrically authorised repairers	+ 20 %	If one (or more) of the 3 criteria applies/apply to the EEE, the contribution is increased by +20%
	<u>or</u> Unavailability of essential spare parts for equipment use		
	<u>or</u> Presence of brominated flame retardants in plastic body of equipment		

Ką rodo Google

● zero waste
Paieškos terminas

+ Palyginti

Lenkija ▼

Pastarieji 5 metai ▼

Visos kategorijos ▼

Žiniatinklio paieška ▼

Susidomėjimas per laikotarpį

verslo žinios Premium Naujausios Skaitomiausios

Dėl ES direktyvos Lietuvoje pirmąkart gali tekti uždaryti pelningą įmonę

Publikuota: 2019-03-29

Stop Palm Oil in Biodiesel Now

Tell the European Commission that forests and wildlife are more important than diesel!

Ačiū už dėmesį!

www.circulareconomy.lt